

?Més programa i menys retòrica, candidats

«L'independentisme ha de guanyar les tres eleccions que venen sense el paternalisme habitual que gasta, però sobretot ho ha de fer amb un programa modern per construir una societat més apoderada i més autònoma»

Després d'un any i mig convuls en què la política catalana ha quedat escapçada per l'aplicació del 155 i per una repressió dramàtica que ha acabat amainant la força desbordadora que tenia el referèndum, els partits afronten un nou cicle electoral transcendental (potser menys del que ens assegurin) abocats de nou al joc de l'autonomisme i al possibilisme del peix al cove. La ciutadania que es va trencar literalment la cara per exercir l'acte de desobediència més gran de la nostra història contemporània, ha vist com el somni de la República Catalana s'esvaïa i el camí cap a la independència quedava relegat a les mobilitzacions i als aplecs de sempre. Els partits, que han quedat atrapats en les seves pròpies contradiccions i que pateixen la dura repressió a les seves files, no han pogut o no han sabut confeccionar conjuntament un full de ruta diàfan i amb un horitzó definit per als seus votants, i es troben ara amb serioses dificultats per explicar i per vendre de nou un projecte atractiu que refloti un estat d'ànim esqueixat per la desorientació i per la frustració. Tinc la sensació que, si els partits independentistes aguanten el tipus aquest proper diumenge 28 d'abril, serà més per un vot desesperat de resistència davant d'un estat podrit i autoritari, que per la plena convicció i afecte dels votants.

En aquesta situació de desconcert els partits han optat per un programa bàsicament de denúncia i de prudència davant d'un futur incert de pactes postelectorals. Si bé aquesta és una opció del tot comprensible per una situació difícil i enrevessada, considero que, posats a fer política pragmàtica i d'eixamplament de la base social, els partits i els candidats haurien d'incidir obertament i sense complexos en el debat del bon disseny de les polítiques públiques. Manca més ideologia i sobra retòrica populista de tall paternalista. Després de l'estrés social i polític a què ha estat sotmesa la societat catalana durant els últims anys, no ens mereixem que la política segueixi sent un espectacle mig opac, mig enganyós, mig màgic protagonitzat per "polítics" amb més vocació de showman mediàtic que fons intel·lectual i programàtic.

Com a representant del think tank Catalans Lliures, francament m'agradaria que, per exemple, es parlés més obertament dels beneficis socials i econòmics de la immigració i del lliure comerç. M'agradaria que els partits i els candidats defensessin el contracte únic i una motxilla de drets laborals per acabar amb la dualitat i la precarietat del mercat de treball. M'agradaria que parlessin de la reducció de l'impost de societats per atraure empreses, inversió i innovació tecnològica. M'agradaria que expliquessin que les pensions només seran sostenibles si hi introduïm comptes nacionals i pensions complementàries de capitalització. M'agradaria que proposessin la liberalització dels mercats captius a la competència com el taxi o les farmàcies, però també l'energètic, el bancari i el de les telecomunicacions. M'agradaria que entenguessin que els ciutadans tenen dret a escollir lliurement en quina comunitat política desenvolupar els seus projectes vitals. M'agradaria que advoquessin per la despenalització del cànnabis, per l'eutanàsia i per la gestació per substitució. M'agradaria que entenguessin que la transició energètica i el canvi climàtic necessiten mesures efectives com el peatge de congestió i incentius a l'economia circular. M'agradaria que, en comptes d'instrumentalitzar políticament l'educació, impulsessin l'autonomia escolar, la llibertat educativa i el xec escolar. M'agradaria, en definitiva, que almenys un candidat defensés les llibertats socials, civils, polítiques i econòmiques de manera rigorosa, consistent i coherent.

Tots aquests desitjos en aquest 2019 encara són un somni romàntic al nostre país. Sóc

conscient que moltes d'aquestes mesures són incompatibles ara mateix amb el migrat poder que ostenta el govern català, però si volem una societat més lliure i més crítica, més culta i més progressista, no podem deixar de parlar de totes aquestes qüestions amb claredat i evidència. Sí, sobretot evidència per no fer aflorar el dogmatisme. No podem permetre'ns que els polítics reaccionaris de retòrica fàcil guanyin la batalla ideològica i cultural. I, sobretot, no ens podem permetre el luxe que des de l'unionisme proposin més mesures homologables als països occidentals avançats que els propis partits sobiranistes amb vocació europeïsta, cosa que ja està passant en algunes qüestions. L'independentisme ha de guanyar les tres eleccions que venen sense el paternalisme habitual que gasta envers els seus electors, però sobretot ho ha de fer amb un programa modern basat en l'evidència per construir una societat més apoderada i més autònoma. Si l'estat és una ficció mitjançant la qual tothom tracta de viure a expenses dels altres -Bastiat dixit- és de vital importància construir una societat alternativa amb persones lliures, no amb col·lectivitats adotzenades.